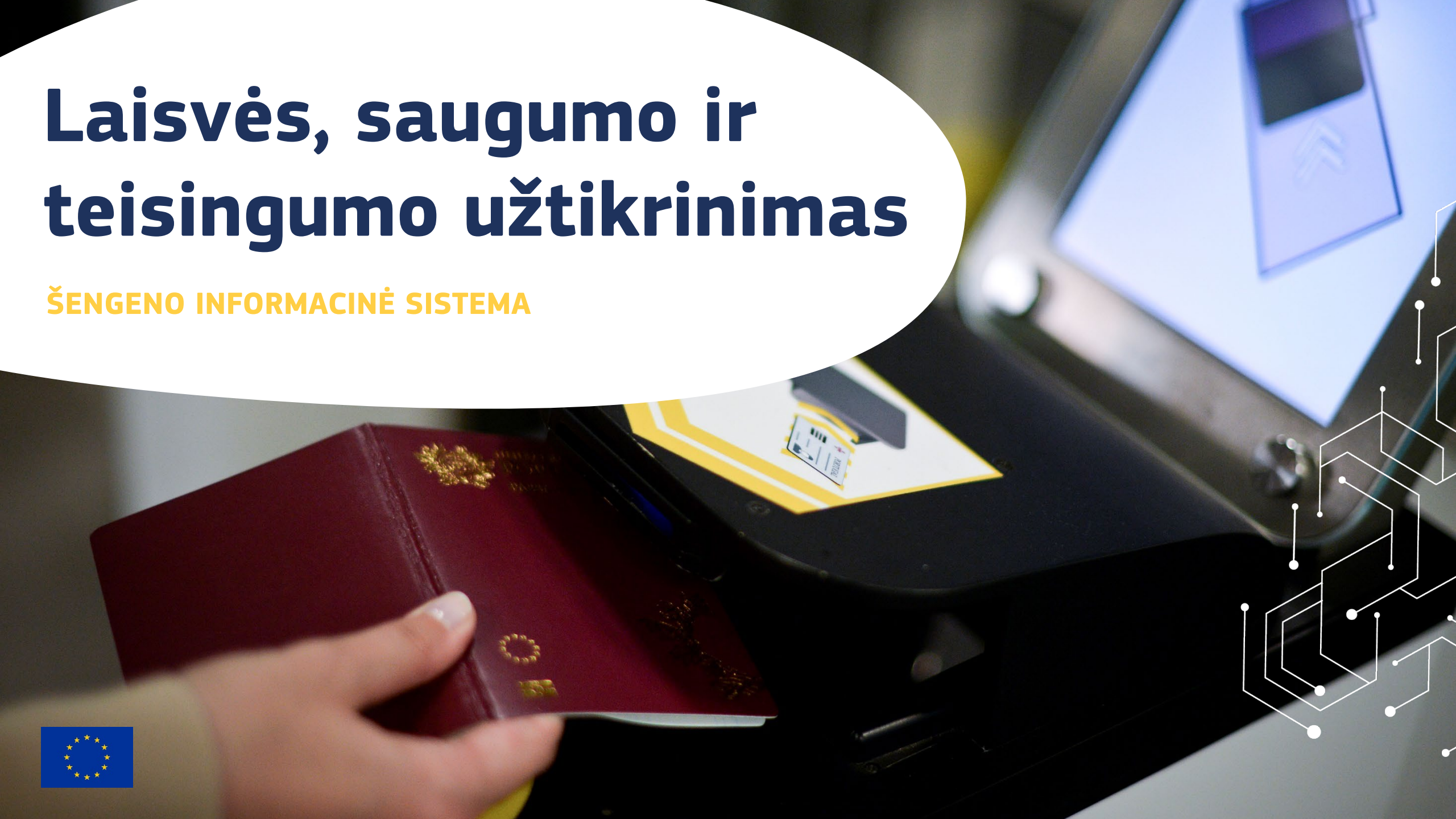
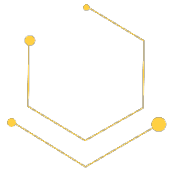

Laisvės, saugumo ir teisingumo užtikrinimas

ŠENGENO INFORMACINĖ SISTEMA

Šengeno informacinė sistema (SIS)

- Šengeno informacinė sistema (SIS) yra **IT sistema**, kuria užtikrinama laisvė, saugumas ir teisingumas Šengeno erdvėje
- SIS remiamas nacionalinių valdžios institucijų **operatyvinis bendradarbiavimas** ir **keitimasis informacija**
- Sistema nacionalinėms kompetentingoms institucijoms suteikiama galimybė **tikrinti perspėjimus** dėl ieškomų asmenų ir daiktų
- SIS buvo atnaujinta ir į ją įtraukta naujų elementų

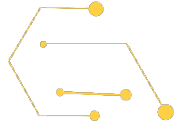

SIS paskirtis

- Tvirtesnis bendradarbiavimas
- Pažeidžiamiausių asmenų apsauga
- Neteisėtos migracijos valdymas
- Kova su nusikalstamumu
- Stipresnė išorės sienų kontrolė
- Asmens teisių apsauga

Tvirtesnis bendradarbiavimas

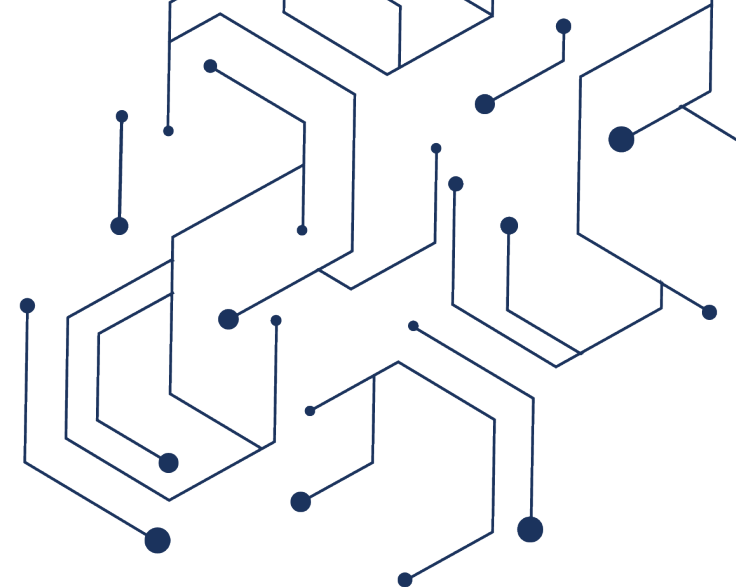
- **Papildomų rūšių perspėjimai dėl asmenų ir daiktų** ir konkretūs veiksmai, kurių reikia imtis
- Prieigą prie SIS duomenų dabar turi **FRONTEX būriai** ir daugiau **nacionalinių kompetentingų institucijų**
- **Europolas** gali keistis informacija su valstybėmis narėmis apie perspėjimus, susijusius su teroristiniais nusikaltimais
- Papildoma informacija keičiamasi geriau per specialius nacionalinius ryšių palaikymo centrus – **SIRENE biurus**

Praktinis pavyzdys

Išžaginiu įtariamo asmens suėmimas, naudojantis SIS

- Airija pradėjo naudoti SIS 2021 m. kovo mėn.
- **2021 m. gegužės 14 d. Airijos valdžios institucijos** paskelbė SIS perspėjimą dėl asmens, **ieškomo norint jį suimti perdavimo tikslu, įtarus jauno asmens išžaginiu** Mansteryje 2019 m.
- Valdžios institucijos manė, kad įtariamasis ir toliau prievartavo nepilnamečius asmenis kitose šalyse esančiose sporto stovyklose
- **Italijos valdžios institucijos nustatė** įtariamojo **buvimo vietą** ir jį **suėmė** 2021 m. gegužės 27 d., **tepraėjus 13 dienų po to, kai Airija sukūrė perspėjimą SIS**

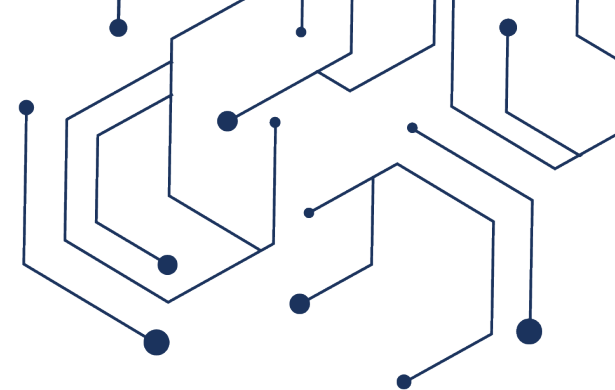
Pažeidžiamiausių asmenų apsauga

- Nauji perspėjimai dėl **vaikų, kuriems kyla rizika būti pagrobtiems**, bei **pažeidžiamų asmenų, kuriems kyla rizika**, padeda kompetentingoms institucijoms:
  - užkirsti kelią vaikų grobimui
  - dėl jų pačių saugumo užkirsti kelią vaikų ir kitų pažeidžiamų asmenų neteisėtam išvežimui į užsienį
- Šie perspėjimai papildo perspėjimus dėl **dingusių asmenų**
- Be to, **dingusių asmenų** tapatybė nustatoma pagal pirštų atspaudus arba DNR

Praktinis pavyzdys

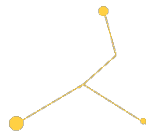
Kelio užkirtimas vaiko neteisėtam išvežimui į užsienį, naudojantis SIS

- **Valstybės narės viešoji institucija pranešė**, kad viena šešiolikmetė paliko jos patalpas ir negalima nei jos rasti, nei su ja susisiekti
- Mergaitė institucijoje buvo apgyvendinta po teismo sprendimo, kad būtų apsaugota nuo dažno šiurkštaus elgesio ir grėsmės, kad bus išvežta į trečiąją kilmės šalį bei priverstinai ištekinta
- Mergaitės giminaičiai **sutarė neteisėtai ją išvežti į trečiąją kilmės šalį** iš oro uosto kitoje valstybėje narėje
- Bylą tirianti valstybė narė nedelsdama **į SIS įvedė perspėjimą** ir perspėjo valdžios institucijas atitinkamoje valstybėje narėje
- Tos **valdžios institucijos rado vaiką oro uoste, iš kurio ji būtų išvykusi su vienu iš tėvų**. Mergaitei buvo nedelsiant suteikta apsauga ir galiausiai ji buvo patikėta perspėjimą paskelbusios valstybės narės valdžios institucijoms

Neteisėtos migracijos valdymas

- Naujas perspėjimas dėl **gražinimo sprendimų** ir patobulintos geresnio **ne ES piliečių**, dėl kurių paskelbti šie perspėjimai, **tapatybės nustatymo** priemonės padės spręsti neteisėtos migracijos problemą
- Sistema suteikia galimybę atlikti paiešką ir naudojant pirštų atspaudus nustatyti, ar dėl tikrinamų ne ES piliečių yra paskelbta SIS perspėjimų
- Nauji duomenys apie **suklastotus dokumentus**, įskaitant **kelionės dokumentus** ir **vizų įklijas**

Kova su nusikalstamumu

Valstybių narių valdžios institucijos naudoja SIS:

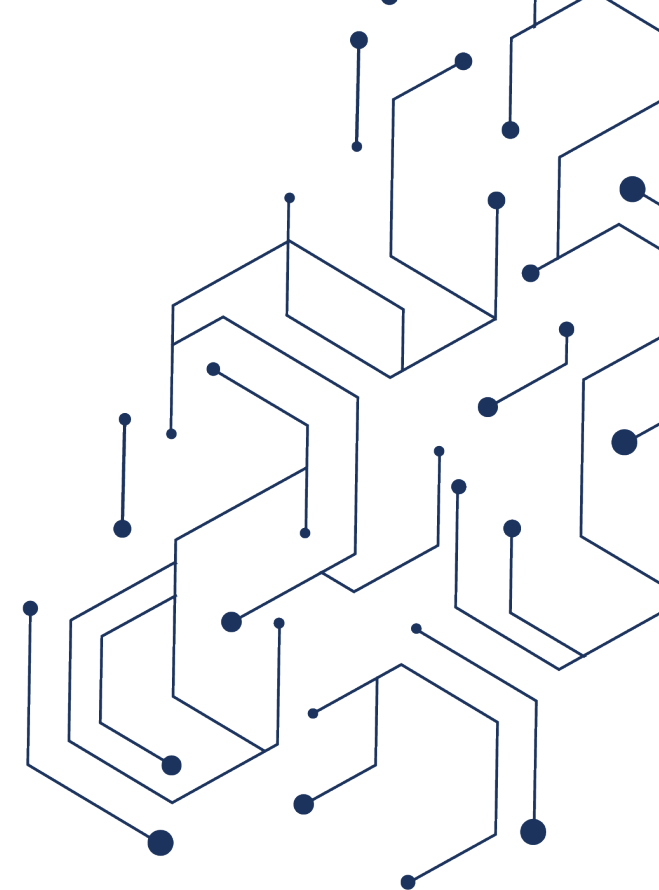
- kad suimtų **asmenis, kurių ieškoma** baudžiamojo persekiojimo arba apkaltinamojo nuosprendžio tikslais dėl su **terorizmu** susijusių nusikaltimų arba **sunkių nusikaltimų**
- kad patikrintų **asmenis, kurie padarė sunkius nusikaltimus**, ir **su sunkiu nusikaltimu susijusius** tam tikrų rūšių **daiktus**
- kad nustatytų **dingusių asmenų** buvimo vietą ir juos apsaugotų, kad apsaugotų **pažeidžiamus asmenis, kuriems kyla rizika** ir kuriems turi būti neleidžiama keliauti arba būti išvežtiems į užsienį, arba kad rastų **liudytojus, atsakovus arba nusikaltimų aukas**, kurių ieškoma, kad jie padėtų teismo procese
- kad naudotų **sunkių nusikaltimų vietoje surinktus pirštų atspaudus** nusikaltėlių tapatybei nustatyti
- nustatyti **daiktų, ieškomų norint juos konfiskuoti ar panaudoti kaip įrodymus** baudžiamosiose bylose, vietą

Praktinis pavyzdys

Sunkių formų organizuotų nusikaltimų vykdytojų buvimo vietos nustatymas ir suėmimas, naudojantis SIS

- Italija ieškojo asmens, **dalyvavusio nusikalstamos organizacijos** veikloje, padėjusio **išnaudoti (taip pat ir nepilnamečius asmenis) prostitucijai** ir bendrininkavusio tai darant nuo 2014 m. kovo mėn. iki 2019 m. birželio mėn.
- 2020 m. asmuo buvo **sustabdytas jam vairuojant transporto priemonę** Airijoje, tačiau tuo metu nebuvo žinoma, kad jo ieškoma dėl tokių sunkių nusikaltimų Italijoje
- 2021 m. birželio 29 d. Italija paskelbė SIS perspėjimą ir **tą pačią dieną tas asmuo buvo suimtas** Airijoje

Stipresnė išorės sienų kontrolė

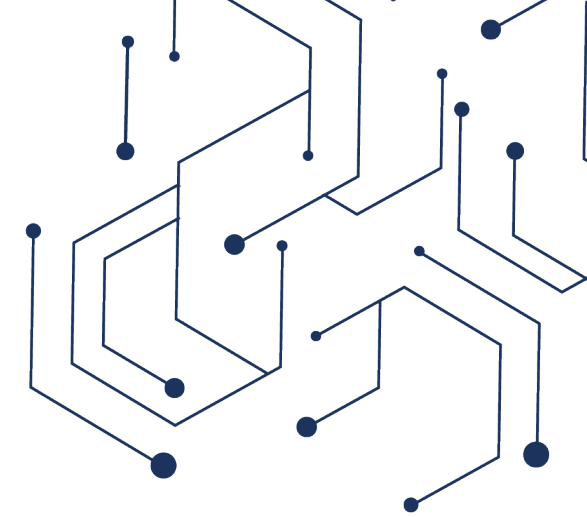
Papildomos Šengeno informacinės sistemos funkcijos suteikia galimybę:

- sienos apsaugos pareigūnams įsitikinti, ar dėl **ne ES piliečių** yra paskelbta perspėjimų dėl **atsisakymo leisti atvykti ar būti** arba ar jie **nekelia grėsmės saugumui**, ir nustatyti galbūt **suklastotus dokumentus**
- valdžios institucijoms sutikrinti perspėjimus dėl **ES piliečių**, kurie **ieškomi dėl nusikaltimų arba jais įtariamai**

Praktinis pavyzdys

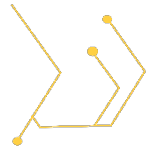
Dėl plėšimo ieškomo asmens suėmimas, naudojantis SIS

- **Asmens dokumentų neturintis asmuo kartu su migrantais pasiekė Lampedūzą**
- Naudodamosi funkcija **SIS AFIS** ir **patikrinusios pagal asmens pirštų atspaudus** valdžios institucijos galėjo įsitikinti, kad Vokietijos kompetentingos teisminės institucijos **to asmens (bet kitu vardu) atveju yra įvedusios Europos arešto orderį dėl plėšimo**
- **Bėglys buvo suimtas** siekiant jį perduoti Vokietijos kompetentingoms teisminėms institucijoms

Jūsų teisių apsauga

- Teisė **susipažinti su** sistemoje laikomais **savo duomenimis, juos taisyti arba panaikinti**
- Teisė gauti **informacijos apie savo perspėjimą dėl grąžinimo arba perspėjimą dėl atsisakymo leisti atvykti ir būti**
- **Teisinė procedūra** kompetentingose valdžios institucijose (įskaitant teismus), kad būtų galima susipažinti su sistemoje laikomais duomenimis, juos taisyti arba panaikinti arba gauti **kompensaciją** už bet kokią žalą, padarytą neteisėtai tvarkant duomenis bet kurioje valstybėje narėje
- **Teisės susipažinti su duomenimis įgyvendinimo gairės**

Paaiškinkite ryšį

ec.europa.eu/

europa.eu/

[@EU_Commission](https://twitter.com/EU_Commission)
[@EUHomeAffairs](https://twitter.com/EUHomeAffairs)

„EUTube“
[ES vidaus reikalų](#)
[GD](#)

[@EuropeanCommission](https://www.facebook.com/EuropeanCommission)

[@EuropeanCommission](https://www.masthead.com/@EuropeanCommission)

[Europos Komisija](https://www.linkedin.com/company/Europos_Komisija)

Ačiū!

